

APIE SĄNARIŲ ENDOPROTEZAVIMĄ

Ši informacija parengta pagal Sąnarių endoprotezavimo ir išlaidų sąnarių endoprotezams išigyti kompensavimo tvarkos aprašą, patvirtintą sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-810 (kartu su vėlesniais pakeitimais).

1. Asmenims, apdraustiems privalomuoju sveikatos draudimu (toliau – apdraustieji), sąnarių endoprotezus centralizuotai perka ir nemokamai skiria Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – VLK). Taip pat VLK iš dalies kompensuoja pacientų, savo lėšomis įsigijusių sąnarių endoprotezus, išlaidas. VLK perka standartinius kelio ir klubo sąnarių endoprotezus, specialiuosius klubo, kelio, peties, alkūnės, čiurnos ir riešinio nykščio sąnario endoprotezus, revizinius sąnarių endoprotezus bei jų priedus.

2. Norėdamas gauti kompensuojamąjį sąnario endoprotezą, apdraustasis turi kreiptis į šeimos gydytoją arba gydytoją specialistą. Šis, įtaręs ligą, dėl kurios apdraustajam turi būti atliekama sąnario endoprotezavimo operacija, ir įvertinęs bendrą apdraustojo būklę, siunčia jį konsultuoti į asmens sveikatos priežiūros įstaigą, implantuojančią apdraustiesiems kompensuojamuosius sąnarių endoprotezus ir (ar) jų priedus (toliau – ASP įstaiga, teikianti sąnarių endoprotezavimo paslaugas).

3. Apdraustasis gali pasirinkti ASP įstaigą, teikiančią sąnarių endoprotezavimo paslaugas, kurioje jam būtų suteiktos konsultavimo ir prireikus sąnario endoprotezavimo paslaugas. Šiuo metu yra 20 ASP įstaigų, teikiančių sąnarių endoprotezavimo paslaugas, kurių sąrašas viešai skelbiamas VLK interneto svetainėje.

4. Apdraustojo pasirinktos ASP įstaigos, teikiančios sąnarių endoprotezavimo paslaugas, gydytojas ortopedas traumatologas nustato diagnozę ir informuoja apdraustąjį apie sąnario endoprotezavimo operacijos tikslingumą bei sąnario endoprotezo įsigijimo išlaidų kompensavimą.

5. Jei apdraustajam turi būti atliekama sąnario endoprotezavimo operacija ir jis sutinka operuotis, konsultaciją suteikęs gydytojas ortopedas traumatologas užpildo Prašymo skirti kompensuojamąjį sąnario endoprotezą formą ir per VLK Eilių ir atsargų valdymo informacinę ją pateikia VLK. Jei VLK pateikiamas prašymas skirti kompensuojamąjį sąnario endoprotezą ne per VLK Eilių ir atsargų valdymo informacinę sistemą, VLK jo nenagrinėja – prašymas per 5 darbo dienas grąžinamas jį užpildžiusiai ASP įstaigai ir apie tai informuojamas apdraustasis.

6. Jei apdraustajam indikuotinos dvi (ar daugiau) sąnarių endoprotezavimo operacijos, dėl kiekvieno kompensuojamojo sąnario endoprotezo, kurį numatoma implantuoti, turi būti teikiamas atskiras apdraustojo prašymas. Visi to paties apdraustojo pateikti prašymai registruojami VLK Eilių ir atsargų valdymo informacinėje sistemoje vienu metu, bet į eilę apdraustasis, užregistravus jo prašymus, įtraukiamas tik dėl vieno iš jam reikiamų kompensuojamųjų sąnarių endoprotezų skyrimo. Dėl kiekvieno kito sąnario endoprotezo skyrimo jis bus įtraukiamas į eilę ne anksčiau kaip po 6 mėnesių nuo paskutinio jo įrašymo į eilę dienos. Skubioms sąnarių endoprotezavimo operacijoms nuostata dėl 6 mėnesių laikotarpio tarp apdraustojo įrašymų į eilę netaikoma.

7. Informacija apie vidutinę atitinkamo kompensuojamojo sąnario endoprotezo laukimo trukmę įvairių ASP įstaigų, teikiančių sąnarių endoprotezavimo paslaugas, eilėse viešai skelbiama VLK interneto svetainėje.

8. Jei apdraustasis, gavęs VLK pranešimą apie jo įrašymą į eilę, pageidauja pasirinkti kitą ASP įstaigą, teikiančią sąnarių endoprotezavimo paslaugas, jis turi pateikti VLK laisvos formos prašymą ne vėliau kaip iki kompensuojamojo sąnario endoprotezo skyrimo dienos.

9. Jei apdraustasis, jam pirmą kartą skyrus kompensuojamąjį sąnario endoprotezą, pageidauja operuotis kitoje ASP įstaigoje, jam skirtas sąnario endoprotezas neperduodamas kitai ASP įstaigai. Šiuo atveju Eilių ir atsargų informacinėje sistemoje pažymima kad apdraustasis atsisako operuotis jo prašyme nurodytoje ASP įstaigoje, kurioje jam buvo skirtas sąnario endoprotezas, ir yra įrašomas į naujai pasirinktos ASP įstaigos eilę pagal jo įtraukimo į anksčiau pasirinktos ASP įstaigos eilę datą. Naujai pasirinktoje ASP įstaigoje, teikiančioje sąnarių endoprotezavimo paslaugas, kompensuojamasis sąnario endoprotezas apdraustajam pakartotinai skiriamas pagal šios įstaigos eilę. Jei sąnario endoprotezas apdraustajam skiriamas pakartotinai, bet apdraustasis pageidauja operuotis kitoje ASP įstaigoje, Eilių ir atsargų informacinėje sistemoje pažymima, kad apdraustasis atsisako operuotis jo prašyme nurodytoje ASP įstaigoje, ir jis yra išbraukiamas iš pasirinktos ASP įstaigos, teikiančios sąnarių endoprotezavimo paslaugas, eilės.

10. VLK standartinius kompensuojamuosius sąnarių endoprotezus eilės tvarka skiria apdraustiesiems pagal jų įrašymo į pasirinktų ASP įstaigų, teikiančių sąnarių endoprotezavimo paslaugas, eiles (tvarkomas VLK Eilių ir atsargų valdymo informacinėje sistemoje) datą. Gydytojas ortopedas traumatologas, atliekantis sąnario endoprotezavimo operaciją, pagal apdraustojo ligos patologiją ir jo amžių parenka tinkamiausią sąnario endoprotezą. Kompensuojamieji standartiniai mechaninio tvirtinimo sąnarių endoprotezai gali būti implantuojami apdraustiesiems, įtraukiamiems į eilę iki jiems sukanka 65 metai.

11. VLK skyrus kompensuojamąjį sąnario endoprotezą, apdraustasis turi suderinti sąnario endoprotezavimo operacijos datą su ASP įstaiga, teikiančia sąnarių endoprotezavimo paslaugas, iki paskutinės VLK pranešime apie kompensuojamojo sąnario endoprotezo skyrimą nurodyto termino dienos (per 30 dienų nuo sąnario endoprotezo skyrimo). Jei per nustatytą terminą operacijos data nesuderinama, apdraustojo prašymo skirti kompensuojamąjį sąnario endoprotezą vykdymas sustabdomas, bet ne ilgesniam kaip vienų metų laikotarpiui nuo sąnario endoprotezo skyrimo dienos.

12. Operacija turi būti atliekama per 120 dienų nuo sąnario endoprotezo skyrimo dienos.

13. Jei apdraustasis nesuderina sąnario endoprotezavimo operacijos datos, atsisako (raštu) operuotis, nesutinka su siūloma šios operacijos data ar neatvyksta operuotis numatytu laiku, taip pat jei gydytojas ortopedas traumatologas nustato, kad apdraustasis negali būti operuojamas dėl kontraindikacijų, apdraustojo prašymo skirti kompensuojamąjį sąnario endoprotezą vykdymas sustabdomas ne ilgesniam kaip vienų metų laikotarpiui. Šis laikotarpis skaičiuojamas nuo sąnario endoprotezo skyrimo dienos. Apdraustajam skirtą kompensuojamąjį sąnario endoprotezą VLK skiria kitam apdraustajam, įrašytam į eilę toje pačioje ASP įstaigoje, teikiančioje sąnarių endoprotezavimo paslaugas. Prašymo skirti kompensuojamąjį sąnario endoprotezą vykdymas gali būti sustabdytas tik tuo atveju, jei sąnario endoprotezas pagal šį prašymą buvo skirtas pirmą kartą.

14. Apdraustojo vieta ASP įstaigos, teikiančios sąnarių endoprotezavimo paslaugas, eilėje arba jam skirtas kompensuojamasis sąnario endoprotezas jo prašymu kitam apdraustajam *neperleidžiami*.

15. Apdraustasis, kuriam buvo skirtas kompensuojamasis sąnario endoprotezas, bet nebuvo atlikta sąnario endoprotezavimo operacija, turi teisę vieną kartą būti pakartotinai įrašytas į jo pasirinktos ASP įstaigos, teikiančios sąnarių endoprotezavimo paslaugas, eilę pagal ankstesnio įtraukimo į šią eilę datą. Šia teise apdraustasis gali pasinaudoti vienų metų laikotarpiu, skaičiuojamu nuo sąnario endoprotezo skyrimo dienos.

16. Norėdamas būti pakartotinai įrašytas į pasirinktos ASP įstaigos, teikiančios sąnarių endoprotezavimo paslaugas, eilę pagal ankstesnio įtraukimo į šios įstaigos eilę datą, apdraustasis turi pateikti VLK laisvos formos prašymą grąžinti jį į pasirinktos ASP įstaigos eilę pagal ankstesnio

įtraukimo į šią eilę datą ir pakartotinai skirti kompensuojamąjį sąnario endoprotezą (toliau – prašymas grąžinti į eilę).

17. Jei apdraustasis, **pakartotinai** gavęs kompensuojamąjį sąnario endoprotezą, nesuderina sąnario endoprotezavimo operacijos datos, atsisako (raštu) operuoti, nesutinka su siūloma šios operacijos data, neatvyksta operuoti numatytu metu arba gydytojas ortopedas traumatologas nustato, kad apdraustasis negali būti operuojamas dėl kontraindikacijų, jis yra *išbraukiamas* iš pasirinktos ASP įstaigos, teikiančios sąnarių endoprotezavimo paslaugas, eilės.

18. Jei apdraustojo prašymo skirti kompensuojamąjį sąnario endoprotezą vykdymas yra sustabdytas ir per metus nuo sąnario endoprotezo skyrimo apdraustasis nesikreipia dėl grąžinimo į eilę, jis *išbraukiamas* iš jo pasirinktos ASP įstaigos, teikiančios sąnarių endoprotezavimo paslaugas, eilės.

19. Apdraustasis gali įsigyti savo lėšomis kitą gydytojo ortopedo traumatologo jam rekomenduojamą sąnario endoprotezą ir gauti atitinkamą kompensaciją.

20. Sąnario endoprotezavimo operacija, kai apdraustajam, kuriam neatėjo eilė gauti kompensuojamąjį sąnario endoprotezą, implantuojamas savo lėšomis įsigytas sąnario endoprotezas, gali būti atliekama tik tuomet, jei kompensuojamąjį sąnario endoprotezą gavęs apdraustasis neatvyksta operuoti, atsisako operacijos arba jei apdraustojo, savo lėšomis įsigijusio sąnario endoprotezą, pageidaujamu operuoti metu nėra numatytų kompensuojamąjį sąnario endoprotezą gavusių apdraustųjų endoprotezavimo operacijų.

21. Norėdamas gauti kompensaciją už savo lėšomis įsigytą sąnario endoprotezą, apdraustasis, įtrauktas į ASP įstaigos, teikiančios sąnarių endoprotezavimo paslaugas, eilę, ne vėliau kaip per 90 dienų nuo sąnario endoprotezavimo operacijos dienos VLK turi pateikti:

21.1. užpildytą Prašymo kompensuoti sąnario endoprotezo įsigijimo išlaidas formą (Sąnarių endoprotezavimo ir išlaidų sąnarių endoprotezams įsigyti kompensavimo tvarkos aprašo, patvirtinto sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-810, 4 priedas), kurioje turi būti nurodyta apdraustojo asmeninė sąskaita banke;

21.2 originalią sąskaitą faktūrą arba jos kopiją, patvirtinančią sąnario endoprotezo įsigijimą.

22. Kompensacija apdraustajam, savo lėšomis įsigijusiam sąnario endoprotezą, skiriama tuo metu, kai jis turėtų gauti kompensuojamąjį sąnario endoprotezą pagal apdraustojo pasirinktos ir sąnario endoprotezavimo operaciją jam atlikusios ASP įstaigos eilę.

23. Apdraustajam mokamos kompensacijos už savo lėšomis įsigytą sąnario endoprotezą dydis atitinka mažiausią VLK perkamo standartinio atitinkamos lokalizacijos ir tvirtinimo prie kaulo būdo sąnario endoprotezo ir jo priedų kainą tuo metu, kai apdraustajam buvo atliekama sąnario endoprotezavimo operacija. Jei apdraustojo sąnario endoprotezo įsigijimo išlaidos yra mažesnės nei nustatyto dydžio kompensacija, apdraustajam skiriama kompensuojamoji suma negali viršyti jo išlaidų.

24. Duomenys apie apdraustajam mokamos kompensacijos už savo lėšomis įsigytą atitinkamą sąnario endoprotezą dydį (priklausomai nuo sąnario endoprotezo lokalizacijos bei tvirtinimo prie kaulo būdo) viešai skelbiami VLK interneto svetainėje.

25. Nustatyto dydžio kompensacija ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo jos skyrimo dienos pervedama į apdraustojo prašyme kompensuoti sąnario endoprotezo įsigijimo išlaidas nurodytą jo asmeninę banko sąskaitą.

26. Apdraustajam pageidaujant, kad jam skirta kompensacija būtų pervesta į kito asmens banko sąskaitą, VLK turi būti pateikta:

26.1. apdraustojo prašymas pervesti jam skirtą kompensaciją į kito asmens sąskaitą;

26.2. asmens, į kurio sąskaitą bus pervedama kompensacija, **sutikimas**, kuriame nurodomi asmens duomenys (vardas, pavardė, asmens kodas, banko sąskaitos, į kurią prašoma pervesti kompensaciją, numeris).

27. Asmenų pageidavimai gauti kompensaciją už savo lėšomis įsigytą sąnario endoprotezą ne eilės tvarka (kai siekiama ją gauti greičiau arba atidėti jos skyrimo terminą) **netenkinami**.

28. Jei asmuo miršta nesulaukęs kompensacijos už savo lėšomis įsigytą sąnario endoprotezą, teisę į kompensaciją Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka įgyja jo paveldėtojas (-ai). Norėdamas (-i) gauti kompensaciją, jis (jie) per 90 dienų nuo palikimo priėmimo dienos turi pateikti VLK:

28.1. paveldėtojo (-ų) prašymą (-us), kuriame (-iuose) nurodomi asmens duomenys (vardas, pavardė, asmens kodas, banko sąskaitos, į kurią prašoma pervesti kompensaciją, numeris);

28.2. paveldėjimo teisės į mirusiajam priklausantią kompensaciją liudijimą ar jo kopiją.

29. Sąnario endoprotezo įsigijimo išlaidos apdraustiesiems **nekompensuojamos**, jei:

29.1. apdraustasis nėra įtrauktas į ASP įstaigos, teikiančios sąnarių endoprotezavimo paslaugas, eilę per VLK Eilių ir atsargų valdymo informacinę sistemą;

29.2. apdraustojo prašymo skirti kompensuojamąjį sąnario endoprotezą vykdymas yra sustabdytas arba anuluotas;

29.3. apdraustajam endoprotezavimo operacija atliekama kitoje ASP įstaigoje, teikiančioje sąnarių endoprotezavimo paslaugas, nei jis buvo pasirinkęs teikdamas prašymą skirti kompensuojamąjį sąnario endoprotezą.

Gyventojai konsultuojami šiais telefono numeriais:

skambinant Lietuvoje – (8 5) 232 2222,

skambinant iš užsienio – +370 5 232 2222

Atnaujinta: 2021-01-01